

SİRKÜLER

CPATURK-2018/5

KONU: 7143 sayılı Kanunda yer alan gelir ve kurumlar vergisi matrahları ile katma değer vergisi artırımına ilişkin hususlar

18.05.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 5'nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının artırılması ile üçüncü fıkrasında düzenlenen katma değer vergisi artırımına ilişkin hususlar açıklanmaktadır.

1. Gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının artırılması

Kanunun 5 nci maddesinin birinci fıkrasında gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının artırılmasına ilişkin düzenlemeler yer almıştır.

1.1. Birinci fıkranın (a) bendi uyarınca gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde beyan edilen matrahlarını, kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar (Ağustos ayı sonuna kadar) ;

2013 takvim yılı için %35,

2014 takvim yılı için %30,

2015 takvim yılı için %25,

2016 takvim yılı için %20 v e

2017 takvim yılı için %15 oranından az olmamak üzere artırımları ve kanunda belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, ilgili yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu vergi türleri için bir tarhiyat yapılmaz.

1.2. Birinci fıkranın (b) bendine göre **bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının** hiç beyanname vermemiş olmaları veya verilen beyannamelerde istisnalar dolayısıyla veya zarar nedeniyle matrah oluşmamış olması durumunda; ilgili yıllar itibariyle artıracakları matrahlar;

2013 takvim yılı için 18.095 TL. dan,

2014 takvim yılı için 19.155 TL. dan,

2015 takvim yılı için 20.344 TL. dan,

2016 takvim yılı için 21.636 TL. dan ve
2017 takvim yılı için 24.525 TL. dan az olamaz.

1.3. Birinci fıkranın (c) bendine göre **kurumlar vergisi mükelleflerinin** hiç beyanname vermemiş olmaları veya verilen beyannamelerde istisnalar dolayısıyla veya zarar nedeniyle matrah oluşmamış olması durumunda; ilgili yıllar itibariyle artıracakları matrahlar;

2013 takvim yılı için 36.190 TL. dan,
2014 takvim yılı için 38.323 TL. dan,
2015 takvim yılı için 40.701 TL. dan,
2016 takvim yılı için 43.260 TL. dan ve
2017 takvim yılı için 49.037 Türk lirasından az olamaz.

1.4. Vergilendirme

Birinci fıkranın (ç) bendinde yer alan düzenleme uyarınca artırılan matrahlar %20 oranında vergilendirilir.

Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin ilgili yıllara ilişkin beyannamelerini süresinde vermiş olmaları ve tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş olup ayrıca Kanunun 2 nci ve 3 ncü maddelerinde düzenlenmiş bulunan "kesinleşmiş ve/veya henüz kesinleşmemiş ya da dava süresinde olan borçları" nedeniyle bu kanun hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla vergilendirme oranı % 15 olarak uygulanır.

1.5. Kurumlar vergisi mükelleflerinin **GVK nun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması hâlinde** (d) bendi uyarınca kurumlar vergisi mükelleflerin vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak (a) bendinde belirtilen şekilde;

2013 takvim yılı için %35,
2014 takvim yılı için %30,
2015 takvim yılı için %25,
2016 takvim yılı için %20 v e
2017 takvim yılı için %15 oranından az olmamak üzere artırımları gerekmektedir.

Söz konusu fıkranın (e) bendi uyarınca kurumlar vergisi mükelleflerinin **geçici 61 nci maddeye göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olmaları hâlinde** vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak(c) bendinde belirtilen,

2013 takvim yılı için 36.190 TL nın
2014 takvim yılı için 38.323 TL. nın
2015 takvim yılı için 40.701 TL. nın
2016 takvim yılı için 43.260 TL. nın

2017 takvim yılı için 49.037 Türk Lirasının %50'sinden az olmamak kaydıyla artırmak suretiyle bu Kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna (Ağustos ayı sonuna) kadar, beyan etmeleri şarttır. Bu bent hükmüne göre artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanır,

Diğer yandan yukarıda sözü edilen mükelleflerin **ayrıca kurumlar vergisi matrahlarını** da yukarıda belirtilen tutarlardan az olmamak üzere yine yukarıda belirtilen oranlarda artırmaları gerekmektedir.

1.6. Fıkranın (g) bendi uyarınca mükelleflerin daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilemez.

1.7. Fıkranın (ğ) bendi uyarınca gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si, 2018 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilemez.

1.8. Fıkranın (h) bendi uyarınca istisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

1.9. Fıkranın (i) bendi uyarınca işe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

1.10. Bu fıkranın (a) bendine göre matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

2. Katma değer vergisi artırım

Kanunun 5 nci maddesinin üçüncü fıkrasında katma değer vergisinin artırılmasına ilişkin aşağıda belirtilen düzenlemeler yer almıştır.

2.1. Üçüncü fıkranın (a) bendi uyarınca Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin **yıllık toplamı üzerinden**,

2013 yılı için %3,5,

2014 yılı için %3,

2015 yılı için %2,5,

2016 yılı için %2 ve

2017 yılı için %1,5 oranından az olmamak üzere kanunun yayımı tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar (Ağustos ayı sonuna kadar) artırmaları durumunda ilgili vergilendirme dönemleri için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

2.2.Fıkranın (b) bendine göre bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükellefleri bakımından;

2.2.1. Yıl içinde en az üç vergilendirme döneminde katma değer vergisi beyannamesi verilmesi halinde verilen beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının toplamının ortalaması bir yıla iblağ edilerek artırıma esas tutar belirlenir ve bu tutara yukarıda belirtilen oranlar uygulanır.

2.2.2. Yıl içinde hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle fıkra hükmünden yararlanılmış sayılır.

2.2.3. Yıl içinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması hâlinde ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanılır.

Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

2.3. Fıkranın (c) bendine göre vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükellefleri bakımından;

2.3.1. Hiç beyanname verilmemiş olmaları hâlinde bu fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle fıkra hükmünden yararlanılmış sayılır.

2.3.2. En az bir dönem için beyanname vermiş olmaları hâlinde ise aynı bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde verilen beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek artırıma esas tutar belirlenir.

2.4. (ç) bendi uyarınca katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.

Yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için artırımda bulunulur.

2.5. Fıkranın (d) bedi uyarınca yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapıpı kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

2.6. Fıkranın (e) bendi uyarınca talepte bulunulan vergilendirme dönemlerindeki sonraki dönemlere devreden katma değeri vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Ancak sonraki dönemlere devreden katma değeri vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

2.7. Fıkranın (f) bendi uyarınca artırım dolayısıyla ödenen katma değeri vergileri gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınamayacağı gibi katma değeri vergilerinden indirim konusu yapılamaz.

3. Ortak hükümler

Gelir ve kurumlar vergisi matrahları ile katma değeri vergisinin artırılmasına ilişkin yukarıda açıklanan düzenlemelere ilişkin ortak hususlar 5 nci maddenin dördüncü ve müteakip fıkralarında açıklanmış bulunmaktadır;

3.1. Matrah ve vergi artırımının bu Kanunun yayım tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar (Ağustos ayı sonuna kadar) yapılması gerekir.

3.2. Artırılan vergiler peşin ödenebileceği gibi taksitle de ödenebilir. Taksitle ödenmesi durumunda ilk taksiti bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası (b) bendinde belirtildiği üzere kanunun yayımı tarihini izleyen dördüncü aydan (Eylül ayından) başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte ödenmesi şarttır.

Altı eşit taksit için (1,045) katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle taksit tutarına eklenir.

Taksitlerin kanunda belirtilen şekil ve sürede ödenmemesi hâlinde ödenmeyen taksitler gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilmekle beraber artırım hükümlerinden de yararlanamaz.

Diğer taraftan Kanunun 9 ncu maddesinin 6 ncı fıkrası uyarınca ilk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

3.3. Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz.

3.4. Matrah veya vergi artırımında bulunulması, defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin VUK hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez. Diğer bir deyişle artırımda bulunulan yıllara ilişkin defter ve belgelerin yetkili makamlara istenildiğinde ibrazı zorunlu olup aksi durumda yasada belirtilen cezalara muhatap olunur.

3.5. Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

3.6. Matrah veya vergi artırımında bulunulması kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış bulunan inceleme ve takdir işlemlerini durdurmaz. Bununla birlikte inceleme ve takdir işlemlerinin kanunun yayım tarihini izleyen iki ay içinde (Temmuz ayı içinde) bitirilmesi gerekir. Bu süre içinde bitirilmez ise işlemlere devam olunmaz.

Bununla birlikte daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyatlar ile ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemlerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. Diğer bir deyişle bulunan matrah farkı veya vergi farkları matrah artırımı ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanır.

4. Artırımdan yararlanamayacak olanlar

Maddenin (8) nci fıkrasında Kanunun artırım hükümlerinden yararlanamayacak olanlar hüküm altına alınmış bulunmaktadır. Buna göre;

1. Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” veya bu fiiller nedeniyle incelemesi devam edenler.

Bununla birlikte vergi incelemesinin tamamlanması sonucu bu fiillerin varlığının tespit edilememesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin raporun mükelleflere tebliği tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı başvurmaları, matrah ve vergi artırımını sonucu hesaplanan vergileri, raporun tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödemeleri ve maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri şartıyla madde hükmünden yararlanırlar.

2. Terör suçundan hüküm giyenler.

3. Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler,

Saygılarımızla

Cpaturk Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

İşbu sirkülerlerimizde yer alan bilgiler bir konunun geniş kapsamlı bir şekilde ele alınmasından öte genel çerçevede bilgi vermek amacını taşımaktadır. Bu sirkülerler ile amacımız muhasebe, vergi, yatırım, danışmanlık alanlarında tavsiye sunmak değildir. Sirkülerde yer alan bilgileri kişisel veya ticari kararlarınızda dayanak olarak kullanmaktan ziyade, konusuna hakim profesyonel bir danışmana başvurmanız tavsiye edilir. Bu sirkülerler ve içeriğindeki bilgiler, oldukları şekliyle sunulmaktadır; "Cpaturk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş." bunlarla ilgili açık veya gizli bir garantide bulunmamaktadır ve söz konusu sirkülerlerin içeriğindeki bilgilerin hata içermediğine veya belirli performans ve kalite kriterlerini karşıladığına dair bir güvence vermemektedir. İşbu sirküler içindeki bilgilerin kullanımdan veya hatalı kullanımlardan dolayı doğabilecek zararlardan ve cezai tazminattan dolayı Cpaturk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. sorumlu tutulamaz.